

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลแก่ง
เรื่อง ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน
ประจำปี ๒๕๖๓

.....

ตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบลแก่ง ได้ดำเนินการสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่ตำบลแก่ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนชุมชน แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และเพื่ออนุรักษ์ สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้สืบทอดสู่คนรุ่นหลัง หรือผู้ที่สนใจศึกษาหาความรู้ ผ่านสื่อบุคคล ที่เป็นนักปราชญ์หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนได้ นั้น

บัดนี้ ได้ดำเนินการ สำรวจและขึ้นทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน ประจำปี ๒๕๖๓ เรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศประชาสัมพันธ์ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน ของตำบลแก่ง ให้ผู้ที่สนใจและประชาชนได้รับทราบโดยทั่วกัน หากในพื้นที่ได้มีข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน เพิ่มเติม สามารถติดต่อขึ้นทะเบียน ได้ที่ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลแก่ง โทรศัพท์หมายเลข ๐๓๘-๖๔๗๕๐๕-๖ ในวันเวลาราชการ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายกิตติศักดิ์ กุศลรัตน์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแก่ง

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบลแกลง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลแกลง

อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

คำนำ

ปราชญ์ชาวบ้าน

ปราชญ์ชาวบ้านคนส่วนใหญ่มักจะคิดถึงองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาที่มาจากชาวบ้าน เป็นความรู้ ที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ปรับตัว ผ่านประสบการณ์ที่สั่งสมพัฒนาและสืบทอดกันต่อๆมา เพื่อใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิต ได้อย่างมีความสุขหลักการแนวคิดและวิถีชีวิตของปราชญ์ เป็นสิ่งที่คนในยุคสมัยปัจจุบันนี้ ควรได้เรียนรู้และนำไปเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตการนำภูมิปัญญาจากปราชญ์ชาวบ้าน มาประยุกต์ใช้ในการทำงานซึ่งสามารถนำไปใช้ปฏิบัติใช้ในระดับบุคคล และชุมชนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี บรรพบุรุษของชาวไทยเป็นชนชาติที่มีศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี ที่เก่าแก่สืบทอดกันมานานนับร้อยนับพันปี

โดยบรรพบุรุษของชาวไทยได้นำเอาความรู้ความสามารถด้านต่างๆ ถ่ายทอดให้คนรุ่นหนึ่งไป สู่คนอีกรุ่นหนึ่งโดยมีการปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย เพื่อนำความรู้นั้นๆมาใช้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมชุมชนท้องถิ่น ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นโดยความรู้ความสามารถเหล่านี้จะเรียกว่า “ภูมิปัญญาท้องถิ่น”

ปราชญ์ชาวบ้าน

หมายถึงบุคคลในสังคมชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของภูมิปัญญาและนำภูมิปัญญามาใช้ประโยชน์ ในการดำรงชีวิตจนประสบผลสำเร็จ จากการสั่งสมประสบการณ์และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ เชื่อมโยงคุณค่าภูมิปัญญาของอดีตกับปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับการดำรงชีพในปัจจุบัน

สารบัญ

๑. นายวิฑูรย์ คงรวย
๒. นายลิขิต โอรัักษ์
๓. นางพัทธมน ชูวงษ์
๔. นายสมบุญ เกิดมณี
๕. นายจเร ชลสวัสดิ์
๖. นางนวรรตน์ เสาะแสวง
๗. นางละม่อม สว่างฉาย

ปราชญ์ชาวบ้านด้านรักษาด้วยสมุนไพร

ทะเบียน/ประวัติ ปราชญ์ชาวบ้านด้านสมุนไพร

นายวิฑูรย์ คงรวม อายุ ๘๐ ปี

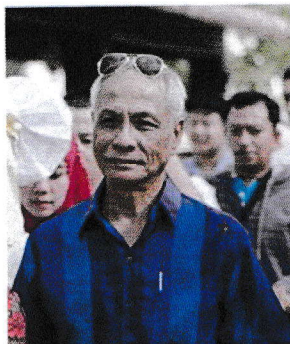
ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๔๙/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลแก่ง อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๙-๘๐๕๑๑๖๘

การรักษาสุขภาพของมนุษย์ มีมาตั้งแต่อดีตกาล มนุษย์ในแต่ละสังคมต่างก็มีวิธีการดูแลสุขภาพ และรักษาอาการเจ็บป่วยด้วยวิธีการต่างๆออกไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของชุมชนระบบความเชื่อสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่มีลักษณะเฉพาะถิ่น รักษาโรคเรื้อรัง โรคหาละ-ซาง งูสวัด ดับพิษต่างๆ ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนกับลูกบ้านในตำบลและพื้นที่ใกล้เคียง

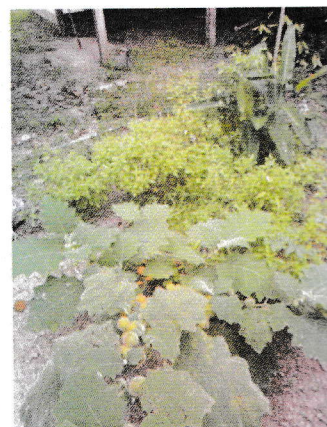
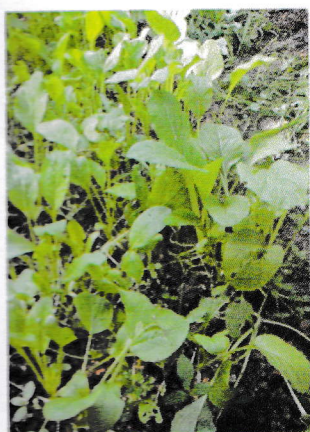
ทะเบียน/ประวัติ ปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรมและเศรษฐกิจพอเพียง
 นายลิขิต โอรักษ์ อายุ 65 ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน 5/3 หมู่ที่ 5 ตำบลแก่ง อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง

เบอร์โทรศัพท์ 089-2284623

"หมอดิน" หมายถึง เกษตรกรจำนวนหนึ่งเพื่อทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน พวกเขาได้รับมอบหมายให้เป็น ตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดิน และมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ทำงานร่วมกันระหว่างเกษตรกรในหมู่บ้านของตน และเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน สำหรับโครงการพัฒนาพื้นที่เกือบทั้งหมดบนพื้นที่ทางการเกษตร เกษตรกรเหล่านี้ได้รับการฝึกอบรมและได้รับมอบภารกิจตามความสมัครใจ ดังนั้นชื่อที่ได้รับและถูกเรียกขานจึงเป็น "หมอดินอาสา" และทางหมู่บ้านได้ยกย่องให้เป็นหมอดินอาสา ประจำหมู่บ้านที่ ๕ ตำบลแก่ง อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง และได้มีการช่วยปรับสภาพดินให้เหมาะแก่การเพาะปลูก เพื่อให้ได้ผลผลิตที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งการปลูกผักปลอดสารพิษ

ทะเบียน/ประวัติ ประชาชนชาวบ้านด้านสมุนไพร “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นางพัทธมน ชวงษ์ อายุ ๕๒ ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๘/๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลแก่ง อำเภอมือง จังหวัดระยอง

เบอร์โทรศัพท์ ๐๖๓-๕๒๙๕๒๒๒

เป็นผู้มีความรู้ด้านสมุนไพร จากประสบการณ์การทำน้ำสมุนไพรจากพืช ผักสวนครัว มาคิดแปลงทำน้ำสมุนไพร และผลิตภัณฑ์ต่างๆจากสมุนไพร ค้นคว้าทดลองโดยใช้วิถีชีวิตของตนเองทั้งกายและใจ มาเป็นเครื่องทดลอง เพื่อแสวงหาความถูกต้องจนกระทั่งประสบความสำเร็จ มาถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้สืบสานอันถือว่าเป็นทั้งปัญญาและเป็นสมบัติมรดกตกทอดที่มีคุณค่ามหาศาลแก่แผ่นดิน ประชาชนชาวบ้านแต่ละท่านล้วนแล้วแต่เป็นต้นแบบเป็นชุมชนทรัพย์ทางปัญญาที่สำคัญ รวมทั้งเป็นหมอดินอาสาตำบลแก่ง เป็นผู้ประสานงานกับกรมพัฒนาที่ดิน ช่วยปรับสภาพดินให้เหมาะกับพื้นที่ทางเกษตรของชาวบ้านในตำบล และวิธีการรักษาหน้าดิน โดยการปลูกหญ้าแฝก

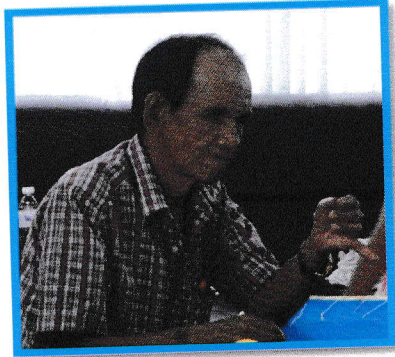

ปราชญ์ชาวบ้านด้านศาสนาประเพณีและพิธีกรรม

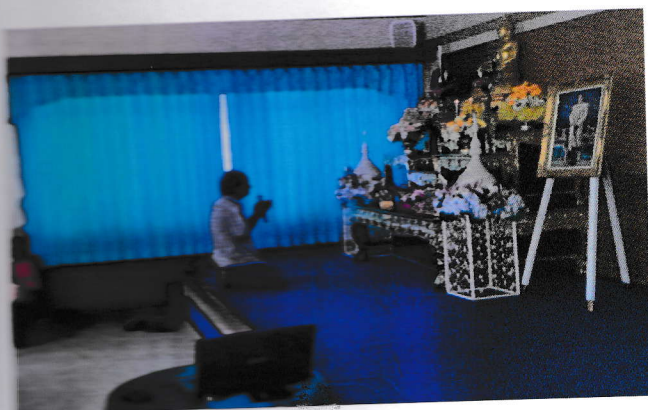
นายสมบุญ เกิดมณี อายุ 79 ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน 18/2 หมู่ที่ 1 ตำบลแก่ง อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง

เบอร์โทรศัพท์ 082-2577147

ปราชญ์ชาวบ้านเกิดจากการสะสมการเรียนรู้มาเป็นระยะเวลานานมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงในเรื่องการทำมาหากิน การอยู่ร่วมกันในชุมชนการปฏิบัติศาสนาประเพณีพิธีกรรมและความเชื่อนอกจากนั้นยังสอดคล้องเชื่อมโยงไปถึงพืชสัตว์และสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกันกับภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าสาขาศาสนาประเพณีและพิธีกรรมมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์ใกล้ชิดกันระหว่างคนธรรมชาติและสิ่งเหนือธรรมชาติการถ่ายทอดภูมิปัญญาที่มีโดยใช้สติปัญญาของตนที่สั่งสมความรู้ความสามารถและประสบการณ์เพื่อการดำรงชีวิตมาโดยตลอดย่อมถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นด้วยวิธีการที่ต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมของ แต่ละท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยอาศัยศรัทธาทางศาสนา ความเชื่อเรื่องผีที่บรรพบุรุษถ่ายทอดเรียนรู้สืบทอดกันมาโดยการบอกเล่าเรื่องราวที่ผ่านมาได้แก่

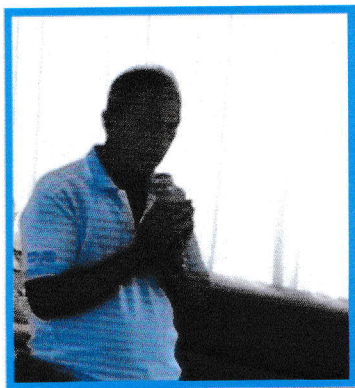

ปราชญ์ชาวบ้านด้านศาสนาประเพณีและพิธีกรรม

นายจเร ชลสวัสดิ์ อายุ 66 ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน 14/3 หมู่ที่ 1 ตำบลแก่ง อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง
เบอร์โทรศัพท์ 089-8069261

เป็นไวยาจักร วัดเขายายชุม ตำบลแก่ง อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง ทำพิธีทางศาสนา และประกอบพิธีกรรมทางศาสนาให้กับชาวบ้านในตำบลแก่ง และพื้นที่ใกล้เคียง ทั้งยังเป็นพี่เลี้ยง รักใคร่ ของคนในหมู่บ้าน

ทะเบียน/ประวัติ ปราชญ์ด้านการทำขนมหวาน

นางนวรรตน์ เสาะแสง อายุ 64 ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน 40/2 หมู่ที่ 7 ตำบลแก่ง อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง

เบอร์โทรศัพท์ 080-8375283

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านการทำขนมหวาน

โดยทำจำหน่ายเองที่บ้านและที่ชุมชนบ้านมาบจันทร์ ทำกันเองในครอบครัว ไม่ได้จ้างแรงงาน

ผลทำงานที่ข้อมูลรายละเอียดแหล่งเรียนรู้

1. เป็นสถานที่ผลิตขนมหวาน เช่น ถั่วแปบ กล้วยกรอบแก้ว ฝือกฉาบ เพื่อนำไปจำหน่าย
2. เป็นวิทยากรสาธิตกระบวนการผลิตให้แก่ผู้เข้ามาศึกษาดูงานในแหล่งชุมชนบ้านมาบจันทร์ หมู่ที่ 7 ตำบลแก่ง อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง

ทะเบียน/ประวัติ ประชาชนด้านการทำขนมหวาน
นางละม่อม สว่างฉาย อายุ 58 ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน 60/2 หมู่ที่ 1 ตำบลแก่ง อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง

เบอร์โทรศัพท์ 089-0950752

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านการทำขนมหวาน
โดยทำจำหน่ายเองที่บ้าน ทำกันเองในครอบครัว ไม่ได้จ้างแรงงาน

ผลที่งานที่ข้อมูลรายละเอียดแหล่งเรียนรู้

เป็นสถานที่ผลิตขนมหวาน เช่น ขนมฟักทอง ขนมกล้วย ขนมสอดไส้ ขนมข้าวเหนียวเหลือง
เพื่อนำไปจำหน่าย

